

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap.

Szerkesztő és kiadóhivatal: Eötvös-utca, 516/a. sz. a. (a postától 5.) házban, hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések, az előfizetési pénzek és hirdetés díjak intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 forint. — Egyes számok a szerkesztő lakásán és a kiadótulajdonos Fleisch József ur vaskereskedésében, valamint Zettin József ur kereskedésében és Biasini Katalinnál, a Kellner-féle házban 10 kr-ért kaphatók.

Megjelenik
minden vasárnap.

Hirdetések:

Hirdetési díj egy négyszeg-centiméternyi térért 4 kr. — Bélyegdíj minden egyes beigtatás után 30 kr. — Nyilttér petisoronként 20 kr.

Tanügyünk érdekében.

Folyó hó 3-án d. u. 5 órakor alakította meg megyénk alispánja, Schmausz Endre ur városunk új képviselőtestületét, a midőn is reményét fejezte ki, hogy az új képviselőtestület a város érdekének előmozdítására minden jót el fog követni, a mit már a múlt évi november 22-iki képviselőválasztás óta tapasztalt is. És ebben az alispán urnak igaza volt. A novemberi választás előtt levő képviselőtestületnek, illetve többségnek évek hosszú során át nem volt egyéb dolga, mint némely egyén személyes ambíciójának hódolva, a várost az örvény felé hurcolni. Ha csak még egy évig marad Zenta város kormányzása a volt többség kezében, úgy egy év után Zenta város sirja mellett álltunk volna meg. Mindenünket, de különösen tanügyünket a végveszély fenyegette. Az új képviselő-testületre tehát nagy föladat vár. Nem akarom itt elősorolni mindazon teendőket, melyekkel e várost új életre kell hozni, csak egyet említek föl, a teendők egyik legnemesibekét, tanügyünket. Az új képviselő-testület kebeléből választandó iskolaszék lesz hivatalosan tanügyünk érdekében nemes föladatának híven megfelelni. Ő lesz hivatalos mindazon mulasztásokat helyre ütni, melyeket a volt iskolaszék tett. Ő lesz hivatalosan tanügyünkre fölügyelni, a mely oly siralmas helyzetbe jutott. Ő lesz hivatalosan tanítótestületünket salakjaitól megtisztítani, nem mint a régi, hogy kebelén melengette. Ki kell irtani a rosztat e testületből magából, mely rákfeneként emészti annak tekintélyét. Hova is jutottunk? Az a testület, mely kell, hogy első helyet vívja ki magának a társadalomban, mai napság már majdnem az utolsó helyet foglalja el annak egyes férfi- és nőtagjai által elkövetett örökre megbélyegző cselekedetei által. Tisztítsa meg leendő új iskolaszékünk tehát e testületet és tartsa szigorú fegyelem alatt. Ne 1/29 vagy 1/23 órákor kezdjék az előadást, mint azt különösen tanítóink némelyikénél tapasztaljuk, hanem a rendes időben, mert csak úgy lehet a gyermekeket fegyelmezetten tanítani, ha maguk a tanítók fegyelmeztettek.

Ez az első és főkötelessége leendő tehát a leendő új iskolaszéknek tanügyünk érdekében.

Második kötelessége lesz: az iskolák szaporítása.

Zenta városára nem igen lehet ugyan most újabb terheket róni, de akár mily áldozatot is kell hoznunk tanügyünk érdekében, nem szabad visszariadnunk.

Az elmúlt aera alatt mindenre pocskolták a pénzt, csak a tanügy érdekében nem tettek semmit. Már 5 éve is lehet annak, midőn elhatározták, hogy Felsőhegyen külön leányiskolát állítanak föl; de ez csak írott malaszt maradt, mindeztideig nem történt meg. 160—180 fiu és leány van itt egy iskolába szorítva, hogy lehetne kívánni tehát hogy a tanító mindegyiket megtanítsa írni és olvasni. Teljesen lehetetlen. Itt a külön

leányiskola fölállítását tehát azonnal fogadnba kell venni a leendő új iskolaszéknek, hogy a jövő tanévben már külön taníttassanak a fiuk és a leányok.

Utána kell nézni a többi iskoláknak is és azt hiszem, hogy meggyőződést fog szerezni a leendő új iskolaszék arról, hogy iskoláinkat szaporítani kell.

Nagy reményekkel is nézünk tehát a leendő új iskolaszék elé. Hisszük és reméljük, hogy nemes föladatának teljesen meg fog felelni, s tanügyünk érdekében mindent el fog követni, nem rettenvén vissza bármilyen nagy áldozattól sem, s akkor örömmel kiáltunk föl szeretett hazánk nagy fiának, Széchenyinek eme mondatával: „Magyarország nem volt, hanem lesz!“, e városra alkalmazva, „Zenta nem volt, hanem lesz!“

Horváth Gyula.

Alakuló-közgyűlés és igazoló-választmányi ülés május 3-án.

I.

Boromisza János polgármester d. u. 5 órákor megnyitván a gyűlést, előadván annak tárgyát, föl hívja a képviselőket, hogy az alispán meghívására egy küldöttséget menesszen. 1/4 órákor az alispán belépett a terembe, gyöngye éljenzés fogadta, elfoglalván az elnöki széket, a közgyűlést megnyitottan nyilvánítván, a jegyzőkönyv vezetésével a főjegyzőt megbízván, magát színpadias poseba vágva, a közgyűlési teremben szokatlan emelt hangon a következő beszédet tartotta: M. t. közgyűlés! A képviselőválasztást vezető megyei megbízott főügyész, valamint a polgármester ur értesítettek, hogy a városi képviselőválasztás megejtetett, és hogy a képviselőtestület megalakítása akadályba nem ütközik, eljöttem, hogy a törvényszabta kötelességemet teljesítem. Benső örömmel üdvözlöm a képviselő urakat. Nagy hivatás vár önökre, már a decemberi tisztújítás óta is nagy munkát végeztek. (Bizonyára a 220 ezer frt megszavazását érti. Mert nekünk más nagy, de még kis munkáról sincs tudomásunk. Pedig mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy az a bizonyos nagy munka dacára is, sőt éppen ezzel roszbabul vagyunk, mint a mádi zsidó. Mi azóta egy illúzióval szegényebbek, száz keserű tapasztalattal pedig gazdagabbak vagyunk. Szerk.) Meg vagyok győződve, hogy a közönség bizalmából megválasztottak teljesíteni fogják képviselői kötelességeiket. Nagy megelégedéssel értesültem, hogy a választás a legszebb rendben folyt le, meg vagyok győződve, hogy a régi szokást elhagyták és a közérdek szolgálata képezi legszentebb ambíciójukat, meg lehetnek győződve, hogy a megye alispánja és a megye közönsége önöket nehéz munkájokban támogatni fogják. A megválasztottak bizonyára támogatni fogják a tanácsot hivatása teljesítésében, mindenkor igazságosan törekednek eljárni. Az önök becsületéért kérem, feleljenek meg a fontos föladatoknak. A megyei t. főügyész jelentése szerint a választás törvényesen folyt le, a polgármester ur pedig arról értesített, hogy a választás ellen érdemleges kifogás nem emeltetett és így kötelességemmé vált a képviselő-testület megalakítása, azt ezennel törvényesen megalakultnak nyilvánítom. Most arra kérem a főjegyző urat, szíveskedjék az ujonnan megválasztott képviselők neveit fölolvasni, azután pedig az összes képviselőket.

Ezeknek megtörténtével a főjegyző fölemlíti, hogy Szabó László IV. és e lapok szerkesztője

a VI. kerület képviselőségét tartják meg, a VII. illetőleg az V-ről lemondanak, míg Kozics nem nyilatkozott, mire Kozics felszólalván, a következőket mondotta: Ns. alispán ur! M. t. képviselőtestület! Mulasztást követtem el, hogy a polgármester ur föl hívására írásban nem nyilatkoztam; a mennyiben a formát nem sértem, e helyütt nyilvánítom ki, hogy az V. ker. képviselőségét tartom meg és a VI-ról lemondok. — Tésits Sándor föl hivatván, vajjon a virilistaságot vagy a választott képviselőséget kívánja-e megtartani? Az utóbbit kívánja. — Az alispán tudomásul veszi Kozics és Tésits nyilatkozatait és meghagyja a főjegyzőnek, hogy a képviselők névjegyzékét a jegyzőkönyvhöz csatolja.

Schmausz Endre alispán: Kötelességem kijelenteni, hogy a vasárnapra hirdetett részleges tisztújítás nem fog megtartatni, a mennyiben hiba történt a táviró hivatalban. En ugyanis azt sürgönyöztem, hogy a képviselő testületet május 2-án fogom megalakítani, a részleges tisztújítást pedig 3-án megejteni. A táviró hivatalban a harmas szám helyett ötöset írtak. Azért ne méltóztassanak 5-én ide fáradni. Vasárnapig nem maradhatok itt, miután holnap Bpestre kell mennem. Mint-hogy azonban a tisztújítás vezetése az én hatáskörömbé tartozik, azt később fogom megejteni, ha majd utam ismét erre vezet. — A gyűlést ezennel bezárom, jó egyetértést ajánlva, sikeres és hasznos munkát kívánva, magamat szíves jó indulatukba ajánlom. — Eljenzés.

Boromisza János polgármester: Az ügy sürgős volta és az idő rövidsége miatt vagyok kénytelen ezuttal egy előterjesztést tenni. A közlekedési miniszterium elrendelte, hogy f. hó 7-én a vasutügyben értekezlet tartassék, melyen megállapítandó lesz a csárdai múnt mikénti átalakítása. Kérem jelentésemet tudomásul venni és az értekezletre képviselőket kiküldeni. — Kiküldettek: Kozics, Mester, Szabó László és Wuits János.

II.

Az alispán d. u. 6 órákor megnyitván az igazoló választmányi gyűlést, előadja: A polgármester ur jelentése szerint Szabó urhoz nem lesz szerencsénk, akadályoztatása miatt meg nem jelenhetvén és minthogy helyettesítéséről nem lett gondoskodva, a csonka választmány kénytelen a választás ellen emelt kifogás fölött dönteni. Csupán két kérvény adatott be egy egyén választása ellen. — Föl hívja a főjegyzőt, olvassa föl azokat.

a) Mihályi Vince szolgabírósi irnok kérvényében Horváth Gyulát a következőkép aposztrofálja: Irni, olvasni valahogy csak megtanult, ügyvédi másoló, jelentéktelen egyén, könnyelmű, boriszak ember, ügyes pénzmanipulációért a végrehajtásból kiakolbólitott. Bizonyítékait utólag benyújtani ígérkezik, egyelőre az Ujházi-féle doboltásról és Sinkayné által indított fenytő ügyről szóló jegyzőkönyvek másolatait mellékelte. Még mint virilista meghatalmazott ellen is kifogást emelt, mert sikkasztás miatt végrehajtói állásától elmozdítottatott.

b) Braun Soma azért kifogásolja Horváth megválasztását, mert nem önálló ember, a mennyiben 20—25 frtért ügyvédnél dolgozik és így gazdájától függ és mert ravasz fondorlattal jutott be az országgyűlési képviselőválasztók jegyzékébe, és kérdi: vajjon nem önálló ember lehet-e városi képviselő? Szerinte a gazdája önkényétől függő ember nem lehet képviselő.

Az alispán összegezvén a kifogásokat, föl hívja a választmányt nyilatkozatra. — Kozics a következőket mondotta: A kifogásoknak törvényes alapját nem látom, de azt igen is, hogy a föl szólalókat személyes ellenszenv vezeti. Hogy valaki mulatni szeret, még nem diszkvalifikál a képviselőségére. Ismerek olyan tisztviselőt, ki fényes nappal döngette fejével a templom oldalát. Az ilyen tettet

nem szokták Bácskában nagyon fölronni. A kifogásolt fiatal ember nagyon kitette magát a választásokkor, a polgárok előtt kedves, mert a választási munkálatok technikai részét ügyesen végezte. Az egyik kifogásoló szolgabírói irnok, a másik pedig jbrósági végrehajtó. Hogy valaki ügyvédnél irnok, nem elégséges indok a mellozésre. Adót 1885. óta fizet, tehát nem ravasz fondorlattal jutott a választók névjegyzékébe. Az első kifogásoló egy leány fölött apasági kérdésben veszett össze vele és így akar rajta boszút állani. Az pedig merő tiszteletlenség a választmányial szemben, hogy bizonyítékait utólag beterveztetni igérkezik. En a kifogásokat figyelmen kívül hagyandónak tartom. — Brestyánszky Kálmán: Az illetőnek társadalmi állására és magaviseletére nem reflektálok, de úgy vagyok meggyőződve, hogy a törvény kellekeinek meg nem felel, miután nem fizet 105 frt jövedelem után adót. — Appel Ede: A kriminális vádak csak állítanak, de nem bizonyítanak. Ha már a választók névjegyzékébe fölvetették, mint választó, meg is választható. — Kozics: Az már fait accompli, hogy a jegyzékbe fölvetették, azért Brestyánszky ur ebbeli kifogásával már elkészt.

A kifogások elutasításával a választás helyben hagyatik.

Schmausz Endre: Igen örvedetes, hogy csak egy ellen emeltek kifogást. Ez azt bizonyítja, hogy a választás jól sikerült. Az eljárás szép reményekre jogosít.

Mi a tanulságot a két kifogásoló eljárásából más alkalommal vonjuk le. Az illetőkre nézve bizonyára nem leszen bizelgő.

Különfélék.

— A „Zentai Ellenőr“ szerkesztő- és kiadóhivatala Eötvös-utca 516/a. sz. a. (a postától 5.) házban a kapu alatt jobbról van. Közlemények a legközelebbi számba legkésőbb **péntek d. u. 4 óráig** fogadtatnak el, melyek t. Flesch József kiadó ur vaskereskedésében is átadhatók. A szerkesztő hivatalos órái délelőtt 10—12 ig, d. u. 3—5 ig. Ezen idő alatt szívesen fogad mindenkit.

— Nyitrai János kir. jbr. aljegyző ur hozzánk intézett levelében oda nyilatkozik, miszerint nincs tudomása arról, mintha a Vartus-Masaféle ügyből folyólag a szabaddai törvényszék ellene fizetési vizsgálatot rendelt volna el.

— Mintha csak a polgármester ur biztatta volna a gonoszokat, olyan lázasan csinaltatták a kuglit, hogy bevégzett tényekkel állhassanak elő.

— Azoknak a gyöngye fejűeknek, kik mindedig nem voltak képesek lapunk jellem megismerni. Egy valaki a mult héten azzal a kérelemmel fordult a függetlenségi párt két első emberéhez, miszerint hassanak e lapok szerkesztőjére, hogy más erkölcsöt öltson magára és lapjában más irányt inauguraljon. Az illetők azt válaszolták, hogy nekik ehhez nincs joguk, a szerkesztő teljes függetlenül szerkeszti a lapot és magára befolyásolásnak még kísérletét sem engedi meg. — Mi az egyenes ut, tiszta munka és a következetességnek lévén embere, melléktekintetek, privát érdekek által magunkat vezetettü nem engedjük. Ezt jegyezzék meg mindazok, kik e lapok hét éves folyamán ezt megéreznü és a szerkesztő egész multja alapján ezt megéretnü mindedig képesek nem voltak. Ezzel a bevallott szellemi vaksággal csak önmagukról állították ki a szegénységi bizonyítványt.

— A függetlenségi követésre méltó példát nyujtanak. Ugyanis Szabó László ur, Zenta város orsz. képviselője kongó téglából parket-szerűen rakott gyönyörű járdát csináltatott. Ifkovic Márk ur hosszú portája előtt szintén új járdát készített. Most a városban van a sor, hogy a vízlevezető árkokat hozza kellő karba, mert a víz nem folyhatván le, a meleg időjárás következtében miazmás mocsarakat képez.

— Berger Ignác helybeli könyvkereskedő ur jövő vasárnap d. u. 4 órakor fog Szentesen Neumann Hermin kisasszonynak örök hűség esküdni. Az Eg áldása legyen frigyökön.

— A plebe leveleire vonatkozólag valaki rútul visszaelt nevével. Mi a következő nyilatkozatot állítottuk ki:

„Tekintetes Nickl János postafőnök urnak. Helyben. Becses föl hívására van szerencsém válaszolni, miszerint ama bizonyos levél késedelmes kézbesítése miatt a tek. Postaigazgatóságnál panaszt emelni még gondolatomban sem volt, és így valaki nevémmel perfid módon visszaelt. Zentán, 1889. május 9. Tisztelettel Reitmann Ferenc, a „Zentai Ellenőr“ szerkesztője.“

— A tanitónók többszörös megrovásunk dacára még mindig későn járnak iskolába. Az új iskolaszék majd rövidebbre fogja fogni a gyeplőt.

— Az egyik hitoktató ellen már több ízben panaszt emeltek nálunk, hogy a gyermekekkel durván bánik, csiba te-féle kifejezé-

sekkel traktálja, pamut számra tépegeti ki hajukat. Az ilyen bánásmód kenetes emberhez nem illik.

— Uj kugli. Nagy János ur, a „Pontyhoz“ című vendéglő tulajdonosa tekepályát készített, melyet a mai napon nyit meg. Erre annyival is inkább föl hívjuk az ilyen mulatságot kedvelők figyelmét, a mennyiben a pálya környéke igen csinosan van berendezve.

— Későn vettük a panaszt, miszerint Horovitz számvevő ur kéz alatt készített a város számára nagyobb mennyiségben utcai lámpákat. Mi azt tartjuk, hogy ez nincs rendjén, mert az ilyen vállalat nyilvános árlejtés utján adandó ki.

— A Goldstein-féle körkemence kéménye ismét füstölög. Kivánjuk, hogy az eszköz átalakítások sikerültek legyenek, mert nagy szükség van jó téglára.

— Goldstein József ur a tél folyamán nagy jégvermet állított. A meleg idő beálltával föl hívjuk t. közönségünk figyelmét arra a körülményre, hogy Goldstein urnál a nap minden szakában kis és nagy mennyiségben jég kapható, sőt az egész nyári időnyre általán fizetése mellett szolgál jéggel.

— Bergel Lajos ur teherszállítási üzletet (Spedition-Geschäft) nyitott és olesó díjak mellett vállalkozik teher szállítására.

— Beküldetett. Tekintetes szerkesztő ur! Ön az igazság apostola, s én, mint az apostol igaz hive, talán hozzájárulhatok ama kérvény támogatásához, melyet ön többek nevében a tekéző fészek eltávolítása iránt városunk matadorához benyujtott. Mert hiszen az még hagyján, ha az urak neki állnak a sport eme kedvtelésének s őrök vak szenvedélyvel, míg végre a veszt számolják tömege mámorba ful; mert végre is férfiak, kiket Noé apánk ugyancsak kénye-kedvére nevelt, tehát nem annyira elvetendők. Hanem azt a botrányos, föltűnési viselkedésű fitogató comme il faut hölgyeknek csufolt vászonnépség (tisztelt az édes-keves kivételnek) kihívó fiscirozása, mit ott műveltek az elmúlt nyáron, ez már határozottan megvetendő. Ha tisztességes, szolid hölgyek napi faradalmuk után üdülés szempontjából lesétáltak, alig bírták, sőt több ízben kénytelenek voltak e léha tömeg főnhéjazó, buta gúnymosolya elől egészen elvonulni, azaz a népkertet nem látogatni. Tehát a közjó érdekében szíve-kedjű oda hatni, hogy vagy távolíttassék el a kioszk közelebből a bacchanaliák e színtere, vagy a szoknyás népség zarássék ki a tekéző társaságból: mert bizony ember legyen a talpán, ki a minduntalan fölütő, nyakorján, vipera, Kleopatra, Fulvia „Modelle de la Paris“ s a divat többi bolondjai s az ingyenélők nagy áradatának fajait tekintetével lesujtsa, ehhez mar Herkules karjai szükségesek, de az istenek kora már lealkonyult, tehát itt emberi ész, szilárd akarat, tiszta meggyőződés legyen a trias, melynek oltárán az igazság szövetke lórog és lobogjon is! — Üdvözli a hulló rózsá, melynek még megvannak tövisei!

— Schönborn gróf, osztrák igazságügyminiszter az osztrák képviselőház máj. 8-iki gyűlésén a következő nyilatkozatot tette: „Az újságokkal szemben követendő eljárásra vonatkozólag rendeletileg szolította föl az államügyészségeket, hogy a cikkeik megítélésénél a kritikai vagy polemikai a kormány ellen ne vegyék egy mindjárt, mintha gyűlöletre vagy megvetésre való izgatás volna.“ — (Jó lesz e fölött azoknak is kissé elgondolkozni, kik az Ellenőrre berzenkednek.)

— Az ujoncozás Zentán, a zentai járást illetőleg, május 13., 14., 15. és 16. án, a várost illetőleg pedig május 17. és 18. án ejtetik. Különbön erre vonatkozólag figyelmébe ajánljuk azoknak, a kiket illet, a tanácsnak mai számunkban megjelent hirdetményét.

— A szebb tavaszi idő beálltával vasutunk munkája is szépen halad előre. A földmunka az egész vonal mentén — kivéve a kérdéses, a csárdai mút mellett építendő töltést — teljes bevégezettnek tekinthető. A fölépítmény — talpfák és sinek lerakásával — már szombaton Ó-Kanizsán voltak, úgy, hogy a miniszteri bizottság, mely 6. án érkezett körünkbe, már hajtó járgányon tette meg az utat Horgostól Kanizsáig. Most javában folyik a munka a magas építményeknél, az állomási, fölveteli épületek és őrházak a héten valamennyi tető alá kerül. Ez áll a horgos-zentai vonalról. A szabadka-zentai vonalon a földmunka szintén a bevézés stádiumában van; sinek és talpfák a szabadka állomásokon is nagy garmadában vannak fölhalmozva és itt is még a héten a fölépítményt megkezdi. Ha az idő kedvez, június 10. ére a sinek Zentáig le lesznek rakva és a Horgos állomásnál már várakozó homok- és kavics kocsik felénk is jönnek.

— Beküldetett. T. szerkesztő ur! Becses lapja legutóbbi számában olvasom, hogy

egy járásbírósi tisztviselő kritika alá vette az új képviselőtestületet és alaposan elverte a port annak képességén. Más városban az ilyen emberek nem avatkoznak a községi dolgokba, itt azonban a „jour-fix“ idejéből divatba hozta őket a kabátról kiszorult néhai aera, bevonta őket minden lébe, sőt egynemelyikük még a restaurációba is döntőleg befolyt; tehát mint létező valamikkel, én is foglalkozom s megpróbálom ama bizonyos urat kapacitálni. Hát kérem szeretettel t. ur, abban tökéletesen igaza van önnek, hogy a régi képviselőtestület s a mostani között sok különbség tátong. Amakkor nagy száju parasztok, most szerény földmivelők döntenek a város ügyeiben; ott adóvégrehajtók és becsüsk, itt önálló, független emberek képezik a hangadó elemet; ezelőtt ostoba proletárok, most irni-olvasni tudó férfiakból alakították a bizottságok; máskor pénz és napidij döntött el minden ügyet, ezuttal a város érdekéből vétetik elintézés alá minden; hajdan a korrupció fészkelte, ma a tisztesség honol a közgyűlési teremben; szóval: sok, nagyon sok különbség van a régi s a mostani képviselőtestület között. Elhiszem én azt, t. ur, hogy önnek s sok más proletárnak fáj az, hogy olyan szörnyen kis pontokká váltak; de hát tessék tudni, a közügy nem az akcidenziákhoz szokott elősdiék, hanem kipróbált, önzetlen emberek kezeibe való, ha mindjárt nem cifra nyomorúságoskodnak is, mint ön és hasonzorú kollégái. Önnek, t. ur, semmiféle címen nincs beleszólása a közügyekbe; azért m. kir. esztét csak pihentesse a másoláson. Tudja t. ur, ha valakit szur a zab, annak okát szokták keresni, önnek pedig az ok m. kir. bőrebe kerülhet!

— Az ujoncozási munkálatok végzésére ezuttal is iratok és díjnokok osztattak be a közigazgatási tanácsok mellé, kik elegendőképen irni és olvasni alig tudnak, nem hogy ilyen nagy fontosságú munkát helyesen intézzenek. A polgármester ur jól tenné, ha erre az alkalomra valamelyik képzett tisztviselőt rendelné ki, vagy ha ilyen rendes foglalkozásától el nem vonható, más uton-módon igyekeznek segíteni ezen a régi bajon.

— Az adai-utcán romlik a kövezet. Most még idejekorán kevés költséggel lehetne a bajon segíteni, ha az illető szaktisztviselő urnak akadna egy kis ideje a kövezett utcákat végig járni. A százezreket a régi aera elharácsolta, vigyázzunk arra a kis beruházásra, a mi meg lett mentve.

— A főkapitány ur illemszabályait sokan kifogásolják, sőt vannak olyanok is, kik egy kis gorombaságot is észleltek nála. Az erélynek nem a gorombaság a nyitja.

— Az óbecsei polg. magyar dal-kör jövő vasárnap a nagyvendéglő dísztermében zártkörű táncvigalommal egybekötött hangversenyt rendez. — Kezdeté 8 órakor. Családjegy 1 frt 80 kr, személyjegy 80 kr.

— Jól tenné a kapitányság, ha a kutyák között ismét razziat rendeztetne, mert megint sűrűn lézengenek az utcákon.

— Vettük a turin-párisi kirándulásra alakult bizottság titkárnak külön — bennünket megítélő — meghívóját és szívesen teszünk eleget a bizottság ama kívánságának, hogy a programot olvasóinkkal közöljük. A meghívó így hangzik: Helfy Ignác országgyűlési képviselő előktele alatt írókból, művészekből, országgyűlési képviselőkből, bírákból, tanárokból, ügyvédekből és más tisztos társadalmi állású férfiakból utazótársaság állott össze. E társaság elhatározta, hogy 1889. július 2—16. án kirándulást fog rendezni Turinba és folytatólag Párisba. Az utazó-társaság vezetésére Helfy Ignác országgyűlési képviselő keretett föl, titkárnak és pénztárosnak pedig Dolinay Gyula választotta meg. A kirándulás általános programja. (A részletes, kimerítő uti-programm indulás előtt adatik ki.) Indulás Budapestrol a déli vasut vonalán, 1889. július 2. án délután. Másnap Velencében tartózkodás. — Julius 4. én tovább utazás. Időzés Veronában és Milanóban. Megérkezés aznap Turinba. Turinban jul. 5. én Helfy Ignác vezetésével látogatás Kossuth Lajos nagy hazánkfiánál. Egész nap Turinban tartózkodás. Másnap tovább utazás, a mont cenis alaguton keresztül, Dél-Franciaországon át, Párisba. Párisban időzés július 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. Az ottani Magyar-Egyetel tagjaiból és Párisban tartózkodó egyéb honfitársainkból alakuló kalauzoló-bizottság vezetésével, 15—20 főnyi csoportokra eloszolva, célszerűen megállapított napi-programm szerint, a látványok megtekintése és a kiállítás látogatása. A lakást és ellátást ugy Velencében, mint Turinban és Párisban egész ott tartózkodás alatt a közös pénztár fűdözi. Ilyképen az utazás és ellátás együttes költsége második osztályu kupékban, kényelmesen és nyugodtan utazva: 160 frt. A Párisban való előirt tartózkodás után, a jegy még 20 napi érvényenél bir, mely időt ki ki tetszése szerint töltheti el s

visszautazhatik bármely vonattal. A kirándulásban hölgyek is vehetnek részt, a kik kényelméről különösen gondoskodva lesz. Részt vehetnek családtagok is, de tíz éven aluli gyermek nem. A részvét-díj két részletben fizetendő: 60 frt előzetesen a beiratkozásnál, 100 frt pedig jun. 25-ig, mindenkor Dolinay Gyula titkár és penztáros kezéhez és nyugtájára, Kecskeméti-utca 13. szám alatt, hol a kirándulási bizottság irodája van. Fölvilágosítások nyerhetők még a délutáni órákban az írói és művészi körben is, az ott található rendező-bizottsági tagoktól. A részvételi-díj teljes összege egyszerre is lefizethető. Utlevél nem szükséges. Az utra egyszerű utazó-ruha és fekete szalonöltöny viendő. A kirándulás zartkörű, csak meghívottak vehetnek részt. Meghívót csakis a rendező-bizottság adhat ki. Tehát meghívók ki eszközése végett a rendező-bizottság tagjaihoz lehet folyamodni azoknak, kik ily külön meghívóra igényt tarthatnak. A létszám bizonyos határig terjedhet. Tulajdonképpen esetében eljoggal azok bírnak, kik a 60 frt első részletet korábban be- zolgáltatják, annál fogva célszerű a rendező-bizottság részétől megfizetni. A rendező-bizottság megbízásából és nevében Dolinay Gyula.

— Az idő pénz. Ha valaha volt ez igazság, az a mai gőz- és villany-korszakban. A rend minden dolgunknak lelke lévén, az idő pontos betartására kötelezve vagyunk. Ennek pedig csakis jó óra birtokában felelhetünk meg. Stieber Péter helybeli órásnál (a gabonapiac és hid-utca elején) pontosan szabályozott valódi Nickel-óra 7 frt 50 kron kapható.

— Weber Károly butorgyáros (az utcában fekvő szerb pek házában) megnagyobbította és újra rendezte üzletét. Hol is mindenféle stílus: ó-nemet és barokk, politurozott és festett saját készítményű butorok jutányos áron kaphatók.

— Hajóközlekedés. Zentáról Zimonyig: vasárnap, kedd, csütörtök reggeli 2/8 órakor, Zentáról Titelig vasárnap, hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek reggeli 2/8 órakor, Zentáról Szegedig vasárnap, hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek reggeli 2/9 órakor indulnak a hajók

Irodalom.

Méhner Vilmos jónévű könyvkiadó (Bpes en IV. papnövelde-utca 8. sz.) kiadásában a) megjelent **Garay** János összes munkáinak 33—35., b) **Vas** Gereben összes munkáinak 59—61. füzet; az előbbieket Nyitra és környéke folytatását, Velenice, Székesfehérvár, Fűred, Simontornya, Szegszárd utirajzokat, Virág Benedek, Kisfaludi Sándor életrajzait, Lyrai költésünk késő kifejlésének okairól, A magyar írók s irodalom Pesten ötven év előtt és most, értekezéseket. Emlékbeszéd Vajta Péter fölött, Dramaturgia. (Mily irányt vegyenek szindarabjaink?) Játékszini bírálatokról, Kritika befolyása színművészetünkre, Ó és új iskola, Szindarabok választásáról, Szinbírálatok, Jegyzeteket. — Az utóbbiak: A ki másnak vermet ás, maga esik bele, Fácánpecsenye vagy ördög jár a faluban, A róka, Az éjjeli vendég, A zálogos köpönyeg, Két fősvény elbeszéléseket számos, a szöveg közé nyomtatott csinos képek, egy-egy füzet ára 25 kr, míg azoké 35 kr, kivéve az utolsót, mely 18 kr. A hivatkozott munkák megszerzését a legmelegebben ajánljuk közönségünknek. Igen díszes bekötési táblák is kaphatók, és pedig piros, kék és barna színben, egy-egy táblának ára 90 kr. A táblák minden kötéshez külön is kaphatók.

Ohnet Györgynek, a nagyírű francia regényírónak legújabb műve: Rameau orvos épp most jelent meg a Singer és Wolfner-féle Egyetemes Regénytárban. A Vasgyáros, A Bánya, Lise Fleuron és más híres regények szerzője e legújabb műve nem kevésbé érdekfeszítő, mint az eddigiek, jóllehet meséje legkevésbé sem bonyodalmas, hanem elejétől fogva világos és átlátszó, melynek az érdekessége a mély lélektani rajz adja meg. Rameau orvos egy szegény fiúból nagynevű tudóssá lett kivételes szellem, kit tudományos kutatásai és bölcsellete a hitelenségre vezettek s kinek oldalán egy rajongó hitű, egészen a vakbuzgóságig vallásos nő van, a ki férjét mindenáron ki akarja gyógyítani hitelenségből. Rameau imádjá bájos nejét, szereti is, hogy valóságos; de filozófiája és önérzete nem engedi, hogy bár szerelmé kedvéért is megtagadja elveit. Innen a drámai összeütközés, mely a nő bukására vezet. Conchita — ez a spanyol eredetű nő neve — beleszeret egy Münzel nevű fiatal festőbe, ki férjének legkedvesebb barátja. A bűnös szerelmek lelki kinja és küzdelme teszi a regény első felének megkapó drámaiságát. A hűtlen barát a francia-német háború egy epizódja alatt leheli ki lelkét a Rameau karjaiban, ki még most sem értesül neje és barátja árulásáról. Pedig ez áru-

lásnak gyümölcse is van, egy leánya, kit Rameau apai gyöngédséggel imád és szerető gondjai nevel hajadonna, miután nejét a halál elragadta. Csak évek múltán, mikor a leányt férjhez akarja adni s agg napjainak boldogságát várja leánya házasságától, fődözi föl a folyvást siratott elhunyt nő leveleiből a hűtlenséget és azt, hogy leánya neki senkije, semmi egyebe, mint élő bűnjele a szeretett barát es az imádot hitves becstelenségének. Rameau az örülés szélére jut és ez a borzalmas lelki vívódás képezi a regény második felének magas röptű és megragadó érdekességű fejezeteinek tárgyát. Most a filozófban az ember, a szenvedő ember kerekedik fölül, a tépelődő hideg észet legyőzi a sajtó, meleg szív és Rameau nemcsak visszatér öreg napjai szeretettjéhez, leányához, hanem megtér ártatlan gyermekora imádatához, az Istenhez is. A regény egyik főalakja Rameaunak egy másik barátja: Talvanne orvos, ki elejétől fogva kezében tartja a történet összes szálaits kinek legnagyobb része van Rameau kettős megtéréseben. Ez a két kötetnek igen rövid foglalata, melyből csak homályosan sejtetni a nagyszabású mű igazi tartalmát. Ohnet ismét mesternek bizonyította magát, még pedig oly téren, a melyet eddigelé nem az ő mezejének tartottak: a mély, teljesen reális, majdnem tudományos megfigyelés mezején. A két kötet, mely az Egyetemes Regénytár negyedik évfolyamának 13. és 14. kötete, csinos piros vászonkötésben, együtt 1 frt. A Regénytárnak ez már hatodik Ohnet-regénye. Az eddigiek voltak: A Bánya, Lise Fleuron, a Croix-Mort grófnő, Sarah grófnő, Akarat.

Zentai fiu terméke. Novoszel János torontál-tordai tanítótól megjelent „Utmutatás a tanítónak a ferde és hiányos családi nevelés orvoslására, tanítók, szülők és a tanügy barátainak számára” című munkácska, ára bérmentes megküldéssel 25 kr. Jó dolgot jól irt meg a szerző. Nagyon ráférne a zentai tanítókra és szülőkre, ha megszereznék és elolvasnák.

V e g y e s .

Mindazoknak érdekében, kik nényesek a tisztaságra. „Zacherlin”, minden féreg ellen a leghatékonyabb szer, egyedül bizonyult be olyannak, mely az alkalmatlan fergeket és minden ivadékeit tökéletesen és gyorsan kikapcsolja. Különösen ajánlatos a lakószobák, konyhák, istállók, kertek, szobanövények és madárkalitkák tisztítására, és ezért vendégfogadósok, kormárosok, borkereskedők, szücsöknek és egyáltalában mindenkinek nélkülözhetlen, a ki a tisztaságra és egészségre féltékeny. Minden valódi „Zacherlin” üvege védjegy és „J. Zacherl” aláírással el van látva, és jól megkülönböztetendő a közönséges rovarportól, mely nyíltan mérve, dobozban, szelencében, utánzott üvegben, vagy másféle göngyöletben árultatik. A vásárlásnál határozottan „Zacherlin”-t kell kérni, és a megfigyelendő „J. Zacherl” kézvonás, és a megtevesztésre készített utánzatok kereken visszautasítandók. Külömben fölhívjuk t. olvasó-közönségünk figyelmét mai számunk hirdetésére.

Felelős szerkesztő: Reitmán Ferenc.

Kiadótulajdonos: Flesch József.

KIADÓ PINCE.

A Fischer Mór-féle hid-utcabeli házban a magtár mellett levő utcai pince alólírott zárgondnoknál azonnal bérbevehető.

Dudás István.

543/889. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zentai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kávai János Ferencnek Kávai Imre s társai, mint néhai Kávai Ferencné Beszédes Ilona örökösai elleni végrehajtási ügyében a végrehajtató kérelme folytán a végrehajtási árverés a zentai kir. járásbírósg területén levő s az ó-kanizsai 1705. sz. tkjvben 3212. hr. sz. a. foglalt 4 hold 200 □ ö területű szántóföldből özv. Kávai Ferencné Beszédes Ilona 1 hold 600 □ ölnyi illetőségére 400 frt kikialtási árban, továbbá az ó-kanizsai 2935. sz. tkjvben 740. hr. sz. a. s 761. ö i. sz. a. foglalt s ugyancsak özv. Kávai Ferencné Beszédes Ilona tulajdonát képező házbirtok s beltelekre 160 frt kikialtási árban elrendeltetett és hogy ezen ingatlan az 1889. évi május hó 27. napján d. e. 10 órakor **O-Kanizsa közsegházánál** megtartandó nyilvános árverésen becsáron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül a kikialtási árak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban letenni.

Zentán, a kir. járásbírósg, mint tkvi hatóságnál, 1889. évi január hó 30-ik napján.

Kovács s. k., kir. aljárásbíró.

Ház-eladás.

A „Zentai Takarékpénztár” részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a zentai 3382. sz. tkjvben 484—485/a. hr. sz. a. fölvevett szép-utcabeli

L A K H Á Z,

illetve **magtár** (a volt régi gőzfürdő) f. évi május hó 19-en alólírott pénztintézet helyiségében délután 1/4 órakor nyilvános árverésen eladatni fog.

Zentán, 1889. május 9-én.

„Zentai Takarékpénztár”.

Dudás István.

1894/1889. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zentai kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zentavidéki takarékpénztárnak **Hernyeoó Ágó** Ruzsa Anta né elleni végrehajtási ügyében Surányi Péter utóajánlata folytán a végrehajtási árverés a zentai kir. járásbírósg területén levő s a zentai 7413. sz. tkjvben 9419 2. hr. sz. a. foglalt s Hernyeoó Ágó Ruzsa Antalné tulajdonát képező 1 hold 160 □-öl **alsó közpészállási** szántóföldbirtok **225 frt 60 kr** kikialtási árban, továbbá az ugyanazon sz. tkjvben 9419/4. hr. sz. a. foglalt s ugyanannak tulajdonát képező, ugyanott levő 1 hold 160 □-öl szántóföldbirtokra 225 frt 60 kr kikialtási árban, végre a zentai 7416. sz. tkjvben 9419/3. hr. sz. a. foglalt s ugyanannak tulajdonát képező s ugyanott fekvő 1 hold 160 □-öl szántóföldbirtokra 225 frt 60 kr kikialtási árban elrendeltetett és hogy ezen ingatlan az **1889. évi június hó 19. napján** d. e. 10 órakor ezen kir. bírósg **telekkönyvi hivatalában** megtartandó nyilvános árverésen az utóajánlott áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül a kikialtási árak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban letenni.

Kelt Zentán a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi ápril hó 10. napján.

Kovács s. k., kir. aljárásbíró.

Szolid lakatos-munka.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

épületek vasalását,

erkélyeket, sírrácsokat

a jelenkor izlésének megfelelőleg, rajzok szerint **csinosan, pontosan, gyorsan** a **legjutányosabb áron** készítek.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlom.

Zentán, 1889. évi május 1-én.

Sétáló Sándor,
lakatos-mester.

89/1889. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zentai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kocsis Mária Sziurke végrehajtónak **Ósz Szabó Imre** elleni végrehajtási ügyében Kocsis Mária Sziurke utóajánlata folytán a végrehajtási árverés a zentai kir. járásbírósg területén levő s a zentai 5591. sz. tkjvben 9230/5. hr. sz. a. foglalt és Ósz Szabó Imre tulajdonát képező 2 hold 1200 □-öl területű alsó közpészállási szántóföldre az utóajánlatot tevő által megajánlt 6.0 frt 50 kr kikialtási árban elrendeltetett, és hogy ezen ingatlan az **1889. évi június hó 3-ik** napján délelőtti 9 órakor a kir. járásbírósg **telekkönyvi hivatalában** megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban letenni.

Zentán, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi január hó 10-én.

Kovács s. k., kir. aljárásbíró.

A Dreher Antal-féle kiviteli palacsór

DIETRICH és GOTTSCHLIG

BUDAPEST, vagy

DREHER ANTAL

KÖBÁNYA.

Csakis teljesen leülepedett, tehát tökéltisztta kiviteli sör sztküldése, tolyton friss üvegtöltésben, a minőség hamisítlan volta mellett kezesesség vállalatik.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny árengedmény.

Árjegyzékek mindenféle ingyen és bérmentve.

Miután gyakran megtörténik, hogy idegen készítményű és gyöngébb minőségű sörök „Dreher Antal kiviteli sör” cím alatt forgalomba hozatnak, a t. c. Dreher-féle kiviteli sör-fogyasztóknak a hatóságilag oltalmazott üvegcímekét, melyen a **Diétrich és Gottschlig** név okvetlen kell, hogy rajta legyen, kiváló figyelmükbe ajánljuk.

Zacherlin

a legkitünőbb minden féreg ellen,

meglepő erővel hat és a férgeket gyorsan, biztosan úgy kiirtja, hogy nyoma sem marad.

Tökéletesen megsemmisíti a poloskát és bolhát.

A svábbogaraktól alaposan megtisztítja a konyhát.

Tüstént eltávolítja a molyt.

A leggyorsabban megszabadít a legyektől.

Megvédi házi állatainkat és növényeinket minden féregtől és az azok által okozandó betegségtől.

A fejnek a tetvektől való teljes tisztaságát előidézi.

Fokozott figyelemmel kell őrködni: **A mit pusztá papírban mérnek ki, soha sem Zacherl. különlegesség.**

Eredeti üvegekben valódi és olesó csak a főraktárban.

J. ZACHERL, BÉCS I. GOLDSCHMIEDGASSE 2. KAPHATÓ.

KAPHATÓ:

Zentán: **Mucsy Menyhért, Czirfusz Ferenc** gyógyszerészeknél, **Singer M. fia, Zettin József és Nikolics Milos** kereskedésében.

Adán: **Mirtson Antalnál, Popovits M. J.-nél.**

7640/1888. tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zentai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grád Mórnak Kövágó sz. Szerencsés Teréz elleni végrehajtási ügyében az **adaí 413.** sz. tjkv-ben Kövágó sz. Szerencsés Teréz, Kövágó Verona férj, Kövágó Ferenc és Kövágó Mihály közös tulajdonánál az I alatti 4051. ö. i. számú ház és 342 □-öles udvartelekre o. é. 331 frt 10 kr kikiáltási árban újabb árverés rendeltetett el, és hogy ezen ingatlan az 1889. évi **május hó 20.** napján délelőtti 10 órakor **Ada község** házánál megtartandó nyilvános árverésen becsáron alul eladati nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak háuatpénzüll o. é. 30 frtot készpénzben vagy óvadék képes értékpapírban letenni.

Zentán, a kir. bíróság mint tkvi hat.-nál 1888. dec. 10-én.

Kovács s. k., kir. aljbiró.

Egy jó könyv.

... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidke és velősek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségekben igen **kiváló szolgálatokat tettek!** Így és hasonlóképen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott könyv elküldéséért majdnem naponként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly betegok is **gyógyulást** nyertek, a kik már **minden reményt feladtak.** E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letéve, megérdemli a **legkomolyabb figyelembevételt** minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe **Lipcsében.** A megküldés ingyen történik.

Magyar gőzcséplőkészletek.

Előállítja, pontosan és olcsón szállítja az

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat ezelőtt

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

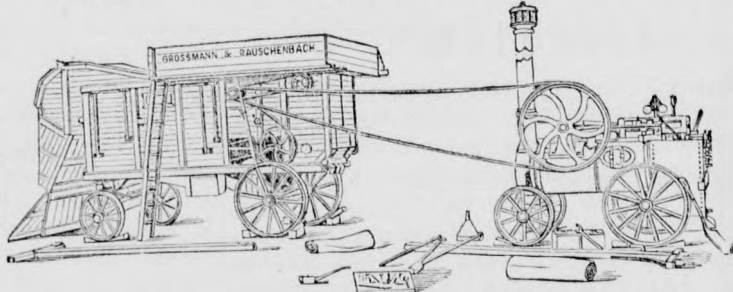
Gyár: Külső váczí-út 7. **BUDAPEST** az osztr.-magy. államvasp. indóházának megérk. kapujától 10 percznyi távolságra.

Különlegesség:

szab. szeges rendszerű gőzcséplőgépek

legujabb szerkezetben, legpontosabb kivitelben

Teles jótállás.

Legelőnyösebb berendezés.

3¹/₂, 4 és (új) 6 lóerejű mozcsonyokhoz és mozcsonyokkal Szénfűtésnél kell **200-250** **300-350** ko. szén (fa aránylag) 14 óra a. Szalmafűtésnél kell **5-7** kéve szalma 100 kicséplelt kévénél Cséplési képesség **5-7000** **7-10000** középnyagású kéve 14 óra alatt a magoknak legelőnyösebb kicséplése, kitünő tisztítása és osztályozása mellett.

Verőléczes gőzcséplőgépek vaskerettel 6, 8 s 10 lóerejű fa-, szén- és szalmafűtési mozcsonyokhoz s mozcsonyokkal

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat ezelőtt

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Kizárólag hazai gyártmányok.

4597/889. kig. sz.

Zenta város tanácsától.

Hirdetmény.

Zenta város tanácsának katona-ügyosztálya részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az idej ujoncozás f. 1889. évi **május hó 17. és 18-ik** napján fog az **Eugen nagy szálló disztermében** megtartatni.

Ezen folyó évi fősorozáson az **1868., 1867. és 1866.** évbéni születésű hadkötelesek személyesen tartoznak megjelenni; mindazon hadkötelesek pedig, a kik fönttérített időre hadkötelezettségük teljesítése végett nem jelennek meg, az 1889. évi védtörvény végrehajtására vonatkozó utasítás 78. és 79. §-ai alapján **100 frt** pénzbüntetéssel és **5 napi elzárással** fognak sujtatni; ezen fölül szolgálati kötelezettség meghosszabbításával fognak sujtatni

A sorozás a fönttebb kitűzött napokon reggeli 7 órakor fogja kezdetét venni.

Zentán, 1889. évi május hó 3-án.

Boromisza János s. k.,

polgármester.

Hazánk

legkitünőbb savanyúvize

mohai

STEFÁNIA

forrás.

Semmi más savanyúvíz ezzel nem mérközhetik.

Főraktár: ZETTIN JÓZSEF-nél
Zentán.